

BUDA-PESTA

30 Mart. st. v.

11 April. st. n.

Va esi duminec'a.

Redact.: strad'a Havas nr.1.

Nr. 13.

Anulu XI.

1875.

Pretiuu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romanii'a 2 galbeni.

Èrna grea.

Èrna grea cadiu pe tièra,
Si pamentulu a 'nghiatiatu;
Gerulu stringe cu-a lui ghiara
Din bordeiu pan' la palatu.
Dara, vaiu, de cersitoriu!
Elu nu vede ajutoriu.

Tipa prunculu celu din fasia
Si de fòme si de frigu;
Èr bogatulu se ingrasia
Si n'aud' pe cei ce strigu:
Gerulu stringe 'n subtioru,
Dati-ne vr'unu ajutoru.

Voi ce adi aveti putere,
N'auditi vr'unu tìpetu greu,
Ce de tièra vi se cere
Mila, pentru Domnedieu?!
Nu simtiti voi vr'unu fiuru
Sè dati tierii ajutoru?

Voi ce perdeti nóptea mare
Petrecèndu la jocu de stosu,
Nu aveti voi indurare
Pentru poporulu de josu?
Èrna-i grea si cu fiuru,
Dati si lui vr'unu ajutoru.

Si voi juni, speranti'a tieiei,
Si voi dór' a-ti inghiatiatu?
Séu v'ati datu toti destramàrii
Si pe tièra a-ti uitatu?
Unu geru mare ne'ncungioru,
Dati si voi vr'unu ajutoru.

Si voi, ficeloru romane
Vedeti, frigulu este greu;
Mai lasati luculu pe mane,
Vedeti timpulu cà e reu!
Si dati asta-di cu amoru
La cei goli vr'unu ajutoru.

Voi a caroru consciintia
Adi ve róde la ficatu,
Pentru fapte d'insolintia,
Mai ganditi si la pecatu.
Domnulu este iertatoriu,
Dati si voi vr'unu ajutoriu.

Néu'a-i mare, gerulu cresce,
Seracimea n'are focu;
Mai ganditi si crestinesce,
Fрати iubiti, toti la unu locu.
Fia-care e detoriu
Cà sè faca ajutoriu.

Ah, e geru, si néu'a-i mare,
 Tiér'a geme 'ntr'unu suspinu;
 Mane póte vr'o 'nundare
 S'amenintie pe crestinu.
 Cugetati la Creatoru,
 Si intindeti ajutoru.

Asta-di póte vr'o bebrana
 N'are nici unu lemnisioru;
 Séu vr'o veduva in mana
 N'are nici unu banisioru
 Fómea, frigu-i simtitoriu;
 Ah! grabiti cu 'n ajutoriu.

Érna grea cadit pe tiéra
 Ceriulu tieiei e 'nouratu;
 Pana candu viéti'a amara?
 Striga omulu desperatu.
 Pane, lemne... in cuptoriu!
 Dati curendu vr'unu ajutoriu.

Ploesci 25 fauru 1875.

Zantip. *)

Dumnedieu e dreptu.

— Novela. —

(Fine.)

Ce s'a intemplatu de atunci?

In nóptea ce a urmatu dupa scen'a acea dorerósa — vedemu la luna intr'unu bercu siese barbati, trei de o parte, trei de alta.

Din ambe grupele esira câte unulu si se apropiara de cincispre-diece pasi.

Unulu puscà. Apoi puscà alu doile, si celu ce puscase antâiu cadit pe pamentu.

Acest'a crá Costanescu. Petru a remasu in viétia.

* * *

Peste câte-va dile aflàm pe Petru Bujoreanu cu femeia sa si cu copilasiulu, tóta famili'a, departe de sgomotulu lumii intre dóue pitióre de munti gigante.

Departe de lume sub unu munte roman-ticu si-a cumperatu unu castelu frumosu, nu mare, dar destulu pentru ei. Aici si-a cautatu adapostu celu ce asiá fu batutu de sórte.

A iertatu, dar ah, n'a potutu uitá.

Se mangaiá, cà timpulu, acestu medicu

mare va vindecá ran'a sufletului plinu de dore, se mangaiá; cà-ci vai, de multe ni place a ne amagi bucurosu, se amagiá cà éra mai potu vini díle dulci si fericite, nu numai unu omu a ratecitu in lume, nu numai unulu intempina doreri.

Fericita amagire!

De câte ori blastemàm acésta lucróe dubia a vietii, si vai, multi ómeni au scapatu ea de perire.

Ni pare reu, cà ne amagimu, si pentru ce sè nu ne amagimu? Tóta viéti'a e amagire. O lumina dubia ce arde candu nascemu, si ea arde si langa patulu mortii. O mama ce te saruta pana te iubesc, si te saruta si dupa ce te pedepsece. Candu te lasa ea si speranti'a, numai atunci ai peritu de totu.

Petru, de nu avea alta fericire, avea atát'a cà se potea inca amagi.

De la castelutiulu lui nainte se intindeau holdele lui, nu multe, dar frumóse si grigite, si apoi mai departe totu de ce de ce se deschidea plaiulu cá unu paradisu. Din deretru erau munti indata, cu stance colosali si cu paduri seculari.

Viéti'a nu érá asiá fericita ca pana aci, dar érá lina. An'a érá buna cá unu angeru, si barbatulu n'a mai amintitu cele intemplate in veci, nici in visu.

Barbatulu mai mergea unde lu-chiamau ocupatiunile, si Ana se ocupá cu lucrurile casnice, si cu ceea ce-i érá mai scumpu in lume, cu copilulu seu.

Oh! câtu-lu iubiá!

Dar, trebue totu-si sè ni fia sórtea destinata.

Intr'o di de catra séra sosì Petru a casa de la satele vecine. Ana nu érá in curte.

Petru totu ingalbinì cá cér'a.

Pentru ce?

Dieu cà sufletulu presimtiescé.

Aflà cà Ana se preambila printr'o dumbrava ce se intinde pe sub nesce coltiuri de stance.

Si-implù pusc'a; cu care se dedase a amblá la venatu si pornì sè o intalnésca.

* * *

De la gradin'a casei in susu indata incepea o lunca pompósa, apoi padurea, si preste acésta padure ingusta incepeau nesce coltiuri de stanca inmovilate totu de-ce de-ce mai nalte mai cumplite si mai coltiurate pana in verfulu muntelui.

*) Pseudonimulu unui vechiu colaboratoru alu nostru.

Redact.

Ana se preamblá de multe ori prin dumbrava si admirá stancele acele atâtu de pitoresci.

De asta-data inca fiindu singura, esî cu o féta de casa in dumbrava ducêndu copilasiulu in bratie.

In mijloculu dumbravei erá o poenitia incantatória cá unu raiu.

Ana trase spre acésta poenitia unde de atâte ori a vediatu resarindu si apunendu só-rele pintre stance.

Candu trecea prin dumbrava cu fét'a dupa sine, ochii i se oprira la o tufa, si — rumenî cá sangele. Totu trupulu i tremurá si sudorile i curgeau pe fatia cá margelele.

Fét'a de casa erá inderetru si nu observá nimica.

Mersera mai nainte pana ajunsera in poéna. Fét'a totu vorbiá, dar Ana tacea la tóte.

La unu locu frumosu statura si aster-nêndu unu sialu pe érba puse copilasiulu pe elu si-i dadù jocareia in mana. Fét'a sediù langa elu, ér Ana statea in picióre si tóta tremurá.

— Grigesce de copilasiu, — dise Ana si ea dadù incetu catra marginea dumbravei.

Féta grigî de copilasiu pana ce se departá mam'a, apoi se scolâ si-lu incungiurá cu sialuri si cu perini cá pe unu talhariu in fortaretia si merse si ea pe lunca, sè-si faca buchetu la draguti pe séra.

Copilasiulu prinse a vorbí si a se sfatú singuru. Voiá sè se scóle dar nu poteá.

Trecea câte unu fluturu pe de a supra lui, si elu ridea catra elu, i dicea puiu, pi-pi, si intindea manutiele sè-lu prinda, dar fluturulu sborá mai departe, nici nu voiá sè scie cá cu ce-si bate capulu unu omu.

Câte unu fluturu se punea chiar pe peptulu lui, pe perinuti'a lui, elu éra ridea si strigá si protestá cu resolutiune „me“, voiá sè dica cá e a lui perin'a, dar fluturulu nu scieá de ace'a.

Apoi se prinse copilasiulu de munca. Se intinse pe fóle, se intarità din picióre si din mani si dupa multe lupte si probe i succese a ajunge la perinutia, si se acatiá cu manutiele de ea. Avea unu planu grandiosu — sè se suie de a supra pe zidulu fortaretiei.

Dupa multa lupta i-a succesu si ast'a, dar acum i erá mai greu cum sè se cobóre josu. Acésta ar fi fostu o tema mare déca nu s'ar fi implinitu si la elu dical'a, cá nu e suisiu fara coborisiu. Luptandu-se cu perin'a odata se durducá josu in érba, si cum se tienuse de pe-

rina sè nu pice, perin'a se intórse pe elu de a supra.

Acum a urmatu lupt'a cea mai cumplita.

Pana ce a invinsu perin'a a trecutú câte-va minute, dar apoi pana s'a potutu pune éra pe fóle.

Erá ustenitu. Statù unu momentu si se pareá cá cugeta ce e de facutu.

Omulu cu spiritu si-afla ocupatiunea indata.

Naintea lui stetea o flóre in florita, dar erá pré nalta, nu o ajungea. Se tertedî si se prinse ér de munca . . .

Pana ce curse lupt'a acésta — Ana erá incinsa la o lupta mai mare si mai decidiétória in umbrele dumbravei.

Domnedieu, pe care ea-lu vatemase odata cu necredinti'a ei, si-a cautatu de instrumentu unu satanu, si acestu satanu o ispitiá si o persecutá.

Pe unu trunchiu de lemnu, imburdatu, in marginea dumbravei stetea ea cu fati'a acoperita, si la piciórele ei in genunchi stetea diavolulu si o ispitiá, Costanescu.

— Oh Ana, de nu me iubesci mai multu, spune-mi, éta tievea asta de pusca pórtá in sine balsamulu ce-mi va vindecá tóte suferintiele intr'unu momentu, — dise elu.

— Mergi, oh mergi te rogu pe ceriuri! Te iubescu, nu te potu uitá; dar mergi, amorulu meu e unu pecatu de care mi-e rusine, si elu, oh barbatulu meu e atâtu de bunu si de nobilu — mergi nu me ispiti, — dise ea frangandu-se.

— Déca me iubesci, Ana, oh numai de la tine atêrna fericirea nóstra. Lumea e larga, Ana, lumea e mare si frumósa, vino cu mine. Vedi, langa elu nu poti fi fericita cu mine, si elu póte fi fericitu cu alt'a. Ana, unu cuventu, de me iubesci!

Ea stetea cá inlemnita cu manile pe ochi si plangea.

Pe urma se pareá dubia.

— Am ratecitu odata, si se pare cá ratecirea mi e destinata. Fà ce vrei, eu sum béta, eu sum nebuna, nu potu mai multu dispune peste mine, — dise ea linu.

— Ana, — eschiamá elu si o imbratisiá, — dar in acestu momentu se audi o puscatura si Costanescu picá mortu la piciórele ei.

Ana tipá cumplitu si privì spre stance.

Barbatulu ei stetea negru de-a supra ei pe o stanca ca unu Domnedieu resbunatoriu si justu.

In acestu momentu se audi unu tipetu slabu dar cutrieratoriu.

Ambi si indreptara ochii intr'acolo.

De unde pusese copilasiulu se redicà cà unu monstru unu vulturu cumplitu cu copilulu in ghiare.

Copilulu mai tipà odata, apoi se redicà si nu se mai audi, dar se vedea cum misca manutiile prin aeru, si camesiuti'a o suflá ventulu pe langa elu.

— Hah, te prindu, te puscu, te ajungu, te-am ajunsu . . . hahahaha! . . . Se audi vócea nefericitului parinte, care se repedi la fuga dupa vulturu, — vulturulu prin nori, elu pe pamentu.

In momentu a nebunitu.

— Te-am prinsu —, hahaha, — sbierá si fugea.

Dupa ce fugì scâlceindu-si hainele prin tufe, picandu de pe o stanca pe alta, odata ajunse pe unu coltiu cumplitu in vârflu, totu fugea, si din vârflu se resipi intr'o prepastia. Atunci a incetatu hohotulu.

Ana le vediù tóte.

Vulturulu chiar atunci — dintr'o naltime imbetatória scapà copilulu din unghii.

Pe nesce coltiuri de munte picà intre stance.

— Domnedieu e dreptu! — tipà inca odata Ana slaba, apoi lesina si cadìu.

— — — — —
Candu se desceptà erá nópte, — nópte grea . . .

Fulgerele se sfasiau prin nori cà sierpii, plói'a cadea torente, si tunetulu cutremurá pamentulu.

Se scolà si — pornì.

Unde?

A calcá calea destinata, a golí pocalulu mesuratu de Domnedieu celu dreptu!

V. R. Buticescu.

Unu singuru doru.

Candu lun'a se preumbla in mediu de nópte lina
Prin stelele miliarde ce magieu licurescu,
Cu fati'a ei doiósa, pré blanda si senina
Ce se reoglinda in riuri ce tainicu sierpuescu;

Si candu dulcea natura se pléca reluata
Pe sinulu de-amóre a umbreloru ce sboru:
Candu ori si ce durere grozava ea inceta
Atunci in peptu-mi june s'afla-unu singuru doru:

Unu doru ce cá-o rugare se 'naltia o! parinte,
La tine, ce cu mila tratezi pre muritoriu;
Ce ierti pacate grele si juraminte frante,
Candu vedi o pocaintia si-unu pasiu indreptatoriu.

La tine o 'ndurate! ce nu faci diferintia
Intre nobilu si simplu, avutu séu cersitoriu
Ci-ajuti la fia-care, de ori si ce credintia
— De-ace'a o pré bune asculta si-alu meu doru:

Eu nu dorescu avere, rangu mare nemurire
Nici selavi devoti pre care cu vócea sè-i domnescu;
Nu ceru, c'aceste-su vane si pline de mandria
Si eternu te intarita, dar nu te multiumescu.

Ci ah! dorescu ferbinte traindu in asta lume,
La ori si care in fatia cu liberu sè privescu!
C'atunci candu tóte-oru trece si ór'a mi va sè sune
Nainte a ta, o Dómne! sè stau . . . sè nu rosiescu!

Emilia Lungu.

Famili'a lui Mihaiu Vitézulu.

— Studiu criticu. —

(Fina.)

Nicolae Voda se casatorì cu Ancuti'a fia lui Radu Sierbanu Basarabu, cu care a avutu numai o feta anume Elen'a, care dupa mórtea tatalui seu, dupa ce ajunse in cea mai mare miseria cersindu prin stradele Vienei, se 'ntórse impreuna cu mama-sa in Tiér'a-Romanésca, si la 1644 se casatorì cu Evstratinu vtori vistieru, neremanendu dupa ei nici unu copilu ⁵⁶⁾.

Astu-felu gresiesce Engel ⁵⁷⁾, si dupa densulu D-nu Laurianu ⁵⁶⁾, si toti cei-l-alti cari sustienu cà Radu Sierbanu Basarabu erá ginerele lui Mihaiu Vitézulu. Radu Sierbanu a avutu de socia pe Elena fet'a Jupanesei Marisi de la Coiani si a lui Udriste vistierulu, feciorulu betranului-vornicu Draghiciu de la Ma-

⁵⁶⁾ *Cantemiru*, in *Istoria Imperiului Otomanu-Sincai*, t. 2. p. 291; Balcescu, *Magaz. ist.*, t. 1, p. 381. Crisovulu lui Constantin Bassarabu (Cârnu) in *Condica Ep. Buzen*, fila 157, la *Arhivulu Statului*, in care se aréta ca Iliana (Elena) ficia lui Nicola Voda a daruitu la mórtea sa Monastirei Comana mosi'a Mocestii cu totu déulu cu viile.

⁵⁷⁾ *Geschichte der Wallachey*, „Adeverulu este ca Sierbanu au luat pe Ancutia fêta lui Mihaiu Voda, si asiá Sierbanu au fostu ginere lui Mihaiu Voda.“

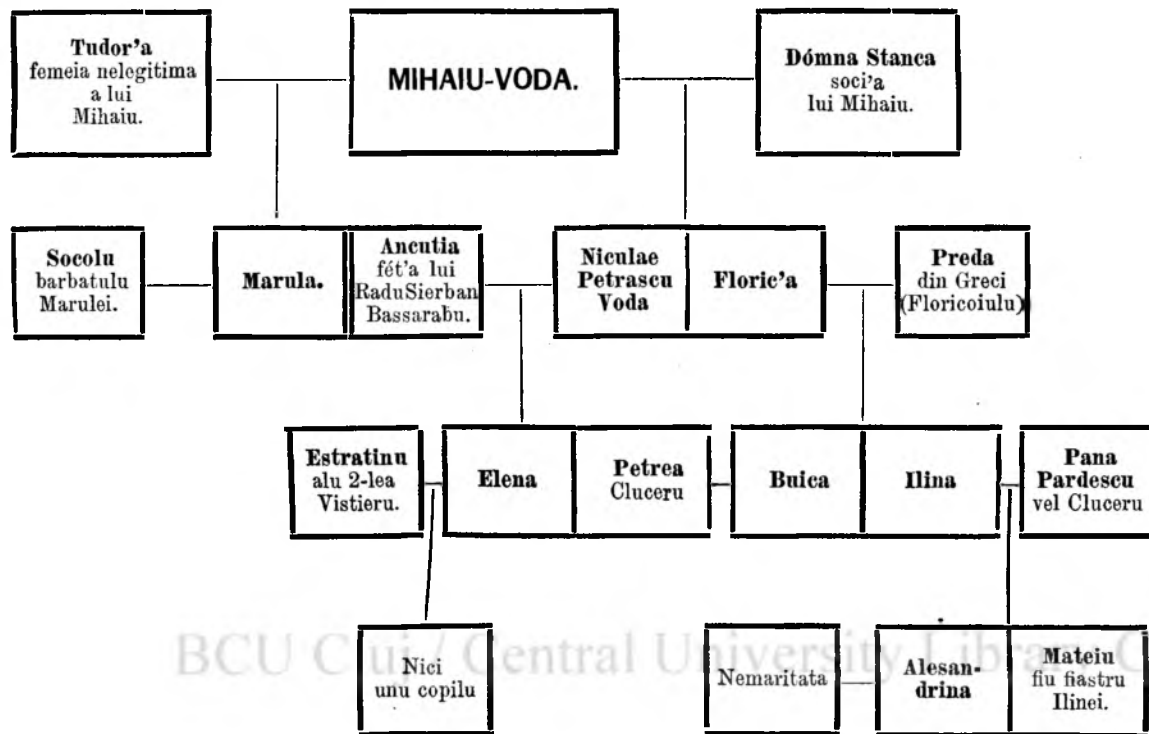
⁵⁸⁾ *Istoria Romaniloru*, pag. 437 „alesera Domnu pe Radu Sierbanu Basaraba, ginerele lui Mihaele.“

racineni. Cu acésta socia Radu Sierbanu avú 2 fete: *Elena* ce se marità dupa Constantinu Cantacozino, si *Ana* dupa Nicolae Voda.

Mihaiu Vitézulu a mai avutu o ficia naturale *Marula* cu Tudora din Tergsioru. La 1617, pe timpulu lui Alesandru Iliasiu Voda, Marula ce erá maritata dupa Socolu paharniculu se scolá cu procesu a supra lui Preda Flori-

coiulu si a Floriceii, predintiendu nisce sate pe cari i le daruise ei Mihaiu Voda printr'unu crisovu ce-lu posedá. Iliasiu-Voda da dreptate Floriceii, cá ficia legitima⁵⁹).

Resumandu intr'unu tablou geneologicu pe toti urmasi lui Mihaiu Vitézulu, dupa documentele inedite ce am consultatu avemu:

Asiá-dar, pentru a incheiá articolulu de fatia socotimu a fi limpeditu prin ajutorulu criticeii documentale aplicata 'n tóta rigórea sa urmátóriele cestiuni:

1° Dómna lui Mihaiu Vitézulu s'a numitu *Stanca*, nu *Florica*:

2° Mihaiu-Voda a avutu numai doi copfi: *Florica* si *Nicolae*, caruia i mai dicea si *Petrascu*, ér nu trei, dupa cum sustienu toti istoricii nostri, cari au facutu dintr'un'a si acea-si persóna dóue individualitáti distincte.

3° Famili'a lui Mihaiu nu s'au intorsu in tiéra.

4° Radu Sierbanu Basarabu n'a fostu ginere lui Mihaiu, cum sustiene d. Laurianu si alti.

⁵⁹) Documentele monastirei Cozia, la Archiv. Statuluí, leg. nr. 24; crisovulu lui Alesandru Iliasiu din 23 dec. 1616: „Dreptu aceea asiá a gasitu (parintele Vladica Luca Mitrop. si parintele vladica Mateiu Mi-reon), scrisu in sf. pravila, ca sè cuvine sè tie fi mostenirile parintiloru lor, cari sunt facuti cu cununie de parintii lor, si a face si pomenirile tóte ce voru trebui parintiloru lor.“

5° Am urmaritu descendentiá gloriósei familie a lui Mihaiu Voda pana la 1700, alcatuindu tabloulu lor geneologicu.

Méthod'a istorica urmata in studiulu de testimonie relative la o singura cestiune, si cele mai multe din ele inedite, necunoscute istoriciloru asiá cá nu se póte tagaduí importantia unoru studii de feliulu acest'a, cari limpedindu veritatea istorica prin confruntatiuni analitice, respandescu gustulu criticeii istorice, atátu de necesaria propasirei ori-carei sciintie, si se ridica mai pre susu de studiile cari facu fericirea anticariloru curiosi si archivistiloru heraldicii . . .

Gr. G. Tocilescu.

Amoru, Patria si Dumniediu.

Dupa poetii indiani
de G. Barozzi.

Literatur'a indiana ne e asiá de putinu cunoscuta, in cátu toti amu tresari, candu langa unu Homer si unu Virgil amu cutesá sè

punemu unu Viazi séu unu Valmiki, si, pe langa Odisea, o Ramayanu si o Mahabahrata. In acésta ignorantia aprópe generala, o incercare de a ne desvelí si nóue literatur'a indiana, nu póte trece neaplaudata. Éca mobilulu nostru in acésta scurta cercetare. Nu vomu cautá dara *pete in sóre*, nici nu ne vomu oprí la mici detalii de cuvinte: vomu aretá numai in trecatu lucrarea domnului Baronzí.

Fascicul'a contíne trei poesii, avendu de subjecte, cele trei mari sentimente ale umanitáti: Amorul, Patria si Domnedieu, séu Misterulu.

Prim'a, care tractéza despre Amoru, se intituleza: *Yavana si Nurvady*. Forma ei e dialogulu. Intr'ins'a aflámu adevératulu coloritu si adevérat'a voluptate orientala in tóta splendórea loru, asiá cá potemu afirmá, cá *Nicara* n'a perdutu nimicu in traducerea séu mai bine in imitatiunea dlui Baronzí. *Yavana* incepe; elu ascépta pe *Nurvady* si tresarindu la fie-ce adiere, cá-ci acea virgina suava va trece prin dumberava.

Cu unu pasu asiá usioru,
Cá n'o simte nici acele
Spariose paserele
Care dormu in cuibulu loru.

Intréba natur'a intréga, déca a vedíutu pe amant'a lui, si, cu acésta ocaziune, i face portretulu, unu adevératu portretu indianu, in care frumusetiele se compara cu florile si cu pietrele pretióse. Asiá:

De pe fruntea ei balaia
Curge mierea din *Imaia*
Cá o róua de opalu;
Bratiele-i suntu dóue nilbe,
Pulpele-i asia de albe,
Ca argintulu din *Nepalu*.

Cugetandu la dins'a, sensualismulu orientalu se descépta si amantulu si amintesece momente:

Candu desface alb'a-i fusta
Si tunic'a ei ingusta
Sè se scalde 'n riusioru.

Atunci, indiscretulu poetu, profita de nuditatea ei cá sè ne spuna cá:

Mijlocelulu ei se 'ndóia
Cá o dalia in plóia
La alu ventulu fioru,
Si mai fragedu de cátu crinulu
Fluturi-i saruta sinulu
Printre velulu ei usioru.

Si aceste cuvinte, cu ce gratia si cu ce pasiune sunt scrise! Aru crede cine-va, dupa cum dice Chasles despre Bolintineanu, cá poetulu, candu scriá aceste rânduri, se uitá pe usi'a intredeschisa in mijloculu unui seraiu. Si pe urma, cu cátu deliru nu ne spune *Yavana*, cá o ascépta:

Sè mi-o léganu p'alu meu peptu

Apoi se adresa la zefiri si la uragane cá sè-i spuna ce noru retine pe iubít'a lui.

Nurvady, la rôndulu seu, se uimesce de cantulu ce iubítulu seu intona:

Cu unu glasu asiá usioru,
Cá nu-lu simte nici acele
Spariose paserele
Care dormu in cuibulu loru

Si cu aceea-si flacare, ne spune cá se duce mai iute:

Intre bratiele-i placute
Sè dormu somnulu amorusu.

Dupa ce sè intálnescu, amantii urméza o convorbire plina de voluptate si de pasiune, in care *Nurvady* esclama, béta de amoru:

Ce voiu eu sè sciu de sóre.
Si de munti si de isvore,
Si de fructe si de flori,
Séu de paserea maéstra
Care-mi canta la feréstra
Candu e ceriulu fara nori!

Si incheia, dícându cá viéti'a ei e legata de a amantulu seu

Ca unu cugetu c'unu suspínu.

Scen'a se termina printr'unu juramentu amorusu, simplu si naivu, cá-ci se face pe brebenei si pe melusiei.

Urméza o energica legenda indiana, in care ni se aréta primulu rege si primulu preotu, si pe care poetulu o incheia, plinu de indignare, cu acésta ironica sentintia:

Aide dar popóre, recunósceti darulu
Astoru sori la care ómeni se 'nchinu.
Unuia dati tronulu si-altuia altarulu;
Ei sunt unsii vostrii, barca si pilotulu,
Alfa si Omega, ei sunt asta-di totulu,
Cá-ci sunt in puterea dreptului divinuu.

A trei'a poesía, intitulata *Hiranyagarba*, e inspirata de sentimentulu celu mai inaltu, sentimentulu care te face sè cauti a scí ce e Mis-

terulu, Infinitulu; sentimentu, care e privilegiulu geniului si care a facutu atâtea victime. Si, de si acésta poesía respira scepticismulu, acestu scepticismu e amestecatu, intr'unu modu straniu, cu bigotismulu, inradecinat in Valmiki, modelulu dlui Baronzii, si care si-alegu ca teatru de lupta indecisa spiritulu infortunatului Hiranyagarba. Si, intr'adeveru, nu ne asceptâmú sè audimu de pe malurile Gangelui:

Cá nu cerbu, ce prin pustia
Cauta ratecitoru,
Dupa-o di de vijelia,
Urm'a unui micu isvoru,
Astu-felu arde setea 'n mine
Se cunoscu fiinti'a ta.

Poetulu intréba pe Creatoru timpulu:

Candu pe fruntea-i diadema
Universulu a creatu?

Si canta bucuri'a ce a simtitu-o mai alesu atunci:

Candu in fine-a ta ideia
Catra omu se indreptá,
Omulu, ultima scinteia
Din inteligenti'a ta
Dicitate secundara
Ce-a crediutu ca e iertatu
Une-ori se se compare
Chiaru cu celu ce l'a creatu,

Scepticulu, in torture indescrriptibile, dupa ce-si scusa acésta dorintia contraria religiiunii, dar necesara putintelui seu sufletu prin dorinti'a comuna ómeniloru, de a se întóree la Creatoru.

Ca unu riu l'alu seu isvoru,

si, dupa ce ni spune cá, conformu precepteloru divine, s'a esilatu in padure si cá a imbetranitu de dorere, si dupa ce se confesa cá:

Sórele nu me gasesce
Nici o-data adormitu
Candu resare, candu santiesce
Elu me afla pironitu,

si dupa ce ne aréta cu energia cá:

Din diu'a acea 'n care
Incepui a cugetá
La fiinti'a ta cea mare,
La Divinitatea ta,
Amu supusu l'a ta vointia
Tóta cugetarea mea,
Dar cu singur'a dorintia
Sè te potu intredé,

elu se crede in dreptu a-si reversa tóta amara-

tiunea, si, in dorerea lui cestionéza despre mistere, totulu cu cuvinte pline de taria, care incepu cu:

O! Dar cine esci tu óre?
Chaosu, spatiu, infinitu!
Esci alu nemuriri Sore.
Raiulu indumnedieitu?
Esci eternulu cu mfi stele,
Fulgerulu stralucitoru,
Geniulu celu de resbele,
Foculu celu mistuitoru?

si, dintre cari, fara voia, ne curge pe condeiu:

Esti Amorulu ce-i sorgintea,
Sufletulu naturei 'ntregi?

incheia, marturindu cá nu póte petrunde infinitulu si cá cercetările i sunt vane. Si atunci, departe de a blasfemá, declara resemnatu, cá:

Infinitulu, Nemurirea.
Totu ce e 'mpregiurulu meu,
Totu ce 'ntempina privirea
Spunu cá e unu Dumendieu.

Si ací, dlu Baronzii a cugetatu multu la persón'a care vorbesce, si, déca a dotatu-o ou scepticismulu pentru unu momentu, a moderatu inse acésta sete de sciintia prin acea credintia imutabila, care vine tocmai la timpu cá sè ne spuna cá interlocutorulu nu póte fi nici Lelia, nici Manfred, ci . . . Hiranyagarba.

In resumatu, poesiele sunt frumóse, scrise *romanesce* si posedu colórea locala, din nefericire asiá de rara. Nu potemu de cátu sè felicitâmú pe autoru si sè-lu rogâmu sè ne mai dea din candu in candu asemenea margaritare literare.

(Revista Junimeii.)

Espositiunea de la Filadelfia.

La 19 Aprile 1876, a sut'a aniversara a fundării Stateloru-Unite, se va deschide Espositiunea universala de la Filadelfia. Astu-feluvoru Americanii serbarea acelei mari date din istori'a loru. Nu se póte ce-va mai practic.

Guvernulu acestei tieri ar fi preferatu ca solemnitatea sè aiba locu la Washington séu la New-York; dar initiativ'a privata concependu projectulu Espositiunii si intrunindu mijlócele necesare pentru realizarea sa, fundatorii au tinutu a nu se modificá nimicu din ide'a loru primitiva. Putinu le pésa déca Congresulu va contribuí cu ce-va la cheltuiele; ei au voitu sè aiba o espositiune la Filadelfia si voru avé-o.

Lucrările s'au început și mijlocele sunt gat'ă. Capitala Pensilvaniei, orașul quakerilor, cetatea lui William Penn, este una din cele mai bogate din Statele-Unite. Populațiunea sa e de peste 500,000 loc. Promenadele sale sunt superbe. Pozițiunea aleasă pentru expozițiune este marșă, și deja drumurile de feră au construită acolo ramuri speciale cari duc materialele și voră conduce produsele espuse și pe vizitatori.

Oțelele sunt numeroșe la Filadelfia; și America întreaga va merge negresită acolo. Gracia căilor ferate și vaporelor, nu sunt de câtă 2 s'au 3 ore între acestă oraș și New-York. Câtă despre relațiunile cu Europa, ele voră deveni facile, gracia serviciilor de vapore cu preturi reduse.

Expozițiunea se va deschide, cum am spusă la 19 Aprilie 1876 și se va închide la 19 Octombrie acel'ă-si anu.

Construcțiunile voră fi terminate la 19 Noembrie viitoră.

Palatul Industriei, radicată pe ună fundamentă gigantică de zidăria, va fi de feră și sticlă, și va semăna, prin stilă și proporțiuni, cu palatul de cristală de Sydenham. Pe langă aceste va avă turnuri înalte ce voră continé și ele sale de expozițiune. Lungimea lui va fi de

1880 piteșe anglese, s'au de 620 metre; largimea de 150 metre. Suprafacia i va fi dară de 93,000 metre, și cu galeriile superioșe 104,000 metre.

În totă lungimea sa va fi ună coridoră principală, lungă de 600 metre, largă de 40 și naltă de 22.

Produsele espuse voră fi divizate în 4 mari clase: materiile prime, obiectele fabricate, mijlocele de fabricațiune și rezultatele capetate din punctulă de vedere ală bunulă traiă a producătorilor.

Esposanții nu voră plăti nimică pentru locuri. Expozițiunea le va procură gratis forță miscătoare necesară la punerea în miscare a masinelor loră, dar cheltuețele de instalare voră fi pe s'ama loră.

Produsele se voră remite la palatulă expozițiunii de la 1 Ianuarie până la 31 Martie 1876; după ac'ăstă dată nu se va mai primă nimică.

Vă mai fi la Filadelfia o expozițiune universală a Frumóseloră-Arte într'ună palată superbă de granită și feră.

Agricultura și orticultura voră fi instalate în gradin'ă ce va încungiură ambele palate.

(Vocă Cov.)

S A L O N U ?

Ună bală la Ploesci. *)

lubite Dommule Vulcană !

Asiă fi dorită a ve scrie mai 'nainte; dar închiderea comunicățiunii causată prin őr'nă grea m'ă împiedecată.

Ceă ce őră se ve scriu de mai 'nainte, ve scriu astă-di, pentru că trebuie se ve scriu, chiar de v'asiă consumă ce-vă din pretiosulă timpă.

E cam lungă epistol'ă, dar vetă alege din ea totă ce vetă gasi bună, őr ce nu vetă gasi bună (de prisos) vetă bine voi a le pune „ad acta.“

Voiă începe dar, după logică, cu cele d'antăiu, și voiă termină cu cele din urmă.

Începu dar :

La 8/20 faură a avută locă aici în Ploesci ună bală stralacită, arangiată de comitetulă secțiunii de Prahova, a societății pentru învetiat'ă poporului român, ală carui venită a fostă destinată pentru sc'olă secundară de fete, înființată numai în anulă trecută totă de menționat'ă secțiune, care în anulă 1868 înființată și sc'olă pedagogică, ce se află sub direcțiunea dlui Z. Antinescu.

Direcțora sc'olei de fete este dn'ă M. Parfeni. Lectiunile se predă gratuitămente pentru acestă ană de 8 profesori. Eleve sunt Bursieze 14 gratuite, őr restulă până la 33 sunt esterne.

Dar se venimă la bală !

La acestă bală Mariile Loră Domnulu și D'omn'ă, au dorită se ia parte, aflându despre bală de la Marsialulă curții dlui Vacarescu, a caruiă D'omn'ă este un'ă dintre patronesele sc'olei; ve alatură și anunțulu; dar printr'ă epistolă din cabinetulă Mariei Sale se anunță, că nu potă participă.

Ță și sensulă biletulă primită :

„Regretă, că nu potă veni din causă timpulă aspră, și că M. Sa nu p'ote absentă din capitală cândă corpurile legiuitoră lucrăza; va avă înse plăcerea de a vizită nou'ă sc'olă de fete, la care va contribuă spre înțretinerea ei.“

Balulă înse (și fără de ac'ăstă) a fostă f'orț splendidă în spaci'osă sală a gimnasiului în etagiulă de susă, acum pentru prim'ă oră preparată espresă pentru acestă bală.

Nici că a existată vr'odată în Ploesci ună asemenea salonă bine arangiată și cu multă gustă. Mai malte înscrisțiuni ocașionale erau încungiurate cu verd'etă; mai multe st'eguri tricolore ornau sal'ă. Dlu Ministră

*) A sosită după încheiarea nrlui trecută.

de resbelu ne tramise music'a regimentului alu 8-lea de infanteria din Bucuresti gratis.

Dómnele si domnişórele aveáu cele mai elegante toalete. Erá unu salonu plinu numai de regine: dintre care se distingeau in tóte privintiele: Dn'a Filitis, dn'a Marianu, dn'a Negulescu, dn'a Pappa, dn'a Boténu, dn'a Mateiescu, dn'a Parfeni si dn'a Christescu; dar tóte erau incantatórie, tóte rapitórie.

Balulu a duratu pana la 4 óre diminétia. Venitul totalu — netto — scotiendu tóte speşele a fostu peste 1000 franci.

De curiositate, déca aveti timpu, ve notezu aici cele mai insemnate toalete ale dómneloru, fiindu cà „Familia ne publicà câte odata si despre modele dómneloru.

Dn'a Filitis (un'a dintre patronesele scólei.) Rochia confecţionata in Parisu (mai de multu) de tóta frumusetia. Erá de catifea négra, inse mai tóta faci'a erá garnita desu de juri (margele negre) astu-felu cà parea a fi o ghiatia négra ce luceşce. Vr'o 8 ghirlande atèrná, prinse pe rochia in josu de la brâu, consistandu din crini albi formati in buchetu de diferite flori multicolóre. Nisee ramuri de margeanu rosii, impletite printre buchete completau frumusetia si raritatea rochiei. In splendóra salonului facea unu minunatu efectú. La capu si la peptu portá câte unu micu buchetu din acele-si flori.

Dn'a Marianu. Rochia alba de „Moire“, garnita cu margele, si cu ghirlande de flori in josu. La spate de la brâu in josu atèrná dóue panglice late de colóre rosa. La capu unu micu buchetu de floricele.

Dn'a Negulescu. Rochia havaia (albastra) garnita din distantia in distantia in josu cu rose albe. Pe capu rose albe.

Dn'a Pappa. Rochia de atlasu albu, garnita cu negru, si partea inferióra a rochiei acoperita cu dantela negra din cele mai scumpe. Pe capu preşerata cu floricele albe mici.

Dn'a Boténu. Rochia lila, garnita cu lila, nuanca mai inchisa. Pe capu la stang'a multe floricele marunte albe.

Dn'a Mateescu. Rochia négra cu buchete de flori rosii si albe. Pe capu de acele-si flori.

Dn'a Parfeni. (Directóra scólei de fete, mirésa numai inainte cu o septemana). Rochia alba ca spum'a marei. La capu o frumósa diadema de flori albe.

Dn'a Christescu. Rochia pembea, pe d'a supra cu o jupa (imbracatura négra de catifea.) La capu rose rosii.

Afara de aceste mai erau dómne bine costumate, la care se vedeau rochii ca cele urmatóre:

— Rochia de metase cu colóre numita „Bordo“ pe umeri funde albastre, pe capu flori albastre.

— Rochia pembea, garnita cu albu. Pe capu zambile multe albe si rosii,

— Rochia galbena, garnita cu multu albu. Pe capu rose rosii.

— Rochia alba subtire, tiesuta in materia fasii totu albe cu firele mai gróse, pe fasii buchete de flori colorate aprópe microscopice. Funde havaia pe umeri, la capu si peptu rose albe.

— Rochia havaia de metase. Pe capu ghirlande de rose albe.

— Rochia de metase négra, garnita cu rose rosii. Pe capu rose rosii.

— Rochia de metase pambé, garnita cu albu; pe umeri flori albe, pe capu rose rosii.

— Rochia alba subtire cu ghirlande de flori, giuru impregiuru de la talia in josu. La capu flori ca la rochia.

— Rochia de catifea négra simple. Pe capu ghirlande de rose pe carare din mijlocu fruntii pe spate.

— Rochia de metase havaia tiesuta in materia panglice late mai deschise. Din distantia in distantia pe panglicele mentionate câte 3 rose: un'a alba in mijlocu si alaturea câte un'a rosia. La capu ghirlanda de rose pe carare de la frunte pe spate, o rosa alba alta rosia etc.

— Rochia négra de catifea scumpa. Pe capu la stang'a flori merunte albastre „Nu me uitá.“

— Rochia alba garnita cu negru. Pe capu rose albe.

— Rochia de catifea de colóre „visina putreda.“ La peptu buchetu albastru, la capu fulgu albu.

Mi-luasem rolulu de revisoru alu toaleteloru. Déca asiú stá, asiú fi potutu insirá multe costume; aceste descrise sunt abiá a trei'a parte din cele mai distinsé, si nu voiú a ve osteni cu lectur'a. Amu gasitu la cele mai multe armoni'a coloriloru bine compnsa.

Rolulu meu, ce e dreptu, erá de invidiatu; diceau unii din amici.

„Si inca mai vibréza l'audiu-mi melodi'a.“

X.

Thiers, Gambetta, Jules Simon si alti colegi mancati de o femeia.

Diáru lu „Messenger du Midi“ din Marsilia relatéza unu faptu din cele mai crude; pe care noi lu-publicámu dupa trad „Rom.“:

O croitorésca, o féta fórté descépta si frumósa, crescea in modest'a-i locuintia vre 20 de porumbel, la cari tinea fórté multu. Intr'una din dile fét'a observá cà lipsesce unu porumbelú dintre cei mai betrani, dar si-dise: trebuie sè se întórea a-casa, càci nicairi nu póte fi hranitu mai bine de câtu la miue. A dóu'a di inse ea vediú cu intristare, cà porumbelulu nu numai nu se intorsese, dar inca mai lipsia si altulu. Biét'a féta nu sciá carei imprejurári sè atribuie disparitiunea iubitiloru ei pensionari, candu, crecetandu incóce si 'ncolo, diári d'odata unu altu porumbelú d'ai sei pe o feréstra a unei case invecinate. Si lucru ciudatu! Abiá sburatorulu se puse pe feréstra, si 'ndata se lasara in josu cu rapeditiune gelozelele, asiá in câtu opira pe porumbelú d'a mai puté sburá.

— Ací trebuie sè fia si cei-l-alti, si-dise atunci fét'a si se duse la cas'a invecinata, unde descoperi c'o dómna putinu privitória catra bunele cuviintie atragea porumbelii pe feréstra prin o cursa, i prindea si i manca in familia.

Faptulu fiindu constatatu, croitóra adreséza la judecatorulu de pace o plangere in care, dupa ce naréza tóte imprejurárele, dice cà dom'n'a cutare i-a mancatu pe Thiers, pe Gambetta si pe Jules Simon. acestea erau numele cu cari botezase pe acesti sburatori, si cine scie, adaugá dins'a in petitiune, déca nesatiós'a mancatóre nu erá sè-si imple stomachulu si cu Arago, cu Garnier-Pages si cu toti amicii loru politici.

La cetirea reclamatiunii, judecatorul incepe a ride de ide'a d'a botezá pe porumbei cu asemeni nume, ride si grefierulu, ridu toti asistintii. Chiamata de urgentia inculpat'a, se justifica cá n'a comisu fapt'a din vr'o pornire rea, de resbunare séu de dusmania, ei numai impinsa de nevoia in care se aflá, fiindu in positiune interesanta si pofindu la porumbeii vecinei. Spre a me crede, adause dins'a, poteti vedé pe copilulu nascutu, care are pe frunte unu semnu in form'a a dóue aripe de porumbelu.

Aducéandu-se si esaminandu-se copilulu, in adeveru se constatá c'are pe frunte unu astu-felu de semnu.

Nóue risete atunci din partea judecatorului, din partea grefierului, a avocatului si a publicului. Cu tóte acestea pof't'a vecinei, fia chiar pornita dintr'o fortia majora, fu platita cu 17 franci amenda, dandu-i-se circumstantie usiorátore, pentru positiunea in care se aflá candu a pusu in frigare pe Thiers, Gambetta si Jules Simon.

Din viéti'a unui corespondinte.

Asta-di nu póte esiste nici unu diariu politicu de frunte déca nu are corespondintii sei in tóte pártile lumii. Rol'a de capetenia intre acestia o are corespondintele caletorii alu diarielorlu englezesci, care, adese platitu cá unu principe, acusi are sé caletoresca la Spani'a si Itali'a, acusi la Indi'a séu Chin'a: asta-di are sé fia in castele cutarei revolutiuni, mane in plóia de glontie a bataliei séu a unei bombardári. Dóue esemple, scóse din autobiografi'a unu astu-felu de corespondinte, ni areta pe ce cale minunata sunt ei in stare a cástiga scirile dorite de ei.

In anulu 1836 unu astu-felu de corespondinte fu tramisu la Tóplitz. Imperatulu Austriei a conchiamatu acolo unu congressu, pentru a tiené consiliu a supra mesuriloru si a portárii, ce aru fi d'a se luá si observa pentru a aperi pe Don Carlos si Don Miguel contra aliantiei inchiaste intre Spani'a, Portugali'a, Angli'a si Franci'a.

Cu tóte cá sé presupunea a fi acest'a scopulu totu si nime nu scieá inca nimicu d'a buna séma, cá-ei oficialminte principii venira la Tóplitz la o intalnire festiva numai, fara vre-unu scopu politicu.

Diariulu „Morning Herald“ tramise deci pe corespondintele seu acolo instruendu-lu a iucercá tóte mijlócele pentru a-si cástiga cunoscintie cátu de bune a supra trebeloru din Tóplitz.

Sdrobitu de caletoria ajunge acolo, fara a avé vre-unu amicu, cui sé se adresedié, fara a scéi unu cuventielu nemtiescu. Ce sé faca? Dupa pucina combinatiune se asiédia in patu si tramite dupa mediculu Prussiei, care — precum scieá — vorbiá bine englezesce. Mediculu vine, cercetéza si nu afla nici unu semnu de bóla, ce'alalta di inse vine éra, póte din compatimire pentru singurítulu, póte pentru cá simtiá placere a poté vorbí englezesce. Anglezulu pricepe cu mare istetime se indrepte cu inेतulu discursulu a supra Tóplitzului si a inaltiloru sei ospeti, simulandu a nu scéi chiar nimic'a despre tóte aceste trebe si astu-felu i succede a scóte cáte tóte din gur'a mediculu neingritu, mai antáiu numele celoru adunati etc., apoi si alte detaiuri politice

importante, cari mediculu le comunicá fara scrupuli bietului anglezu morbosu.

„D'abié disparú carulu medicului“, serie corespondentele in autobiografi'a sa, „io me si scolai din patu, inchisei usi'a si numai de cátu espedai primulu meu reportu, grigindu se nu scapu a serie ce-va, ce aru fi potutu compromite pe bunulu meu medicu . . . in cealalta di mediculu veni éra si me provediú, fara d'a scéi elu ce face, cu materialu nou, si dupa ce mi-am procuratu si unu insocitoriu, care vorbiá englezesce si cunoscea bine numele toturoru acestoru notabilitáti, dupa trei dile me simtiamu in Tóplitz astu-felu, ca si candu asiú fi petrecutu acolo de nu scéu ce timpu indelungatu. Si astu-felu se intemplá, de cetitorii anglezii d'odata cetira in columnele lui „Morning Herald“ cele mai importante descoperiri a supra unu secretu diplomaticu, despre care celelalte mari diarie politice nici idea n'aveau.“

Acestu corespondente a doveditu cu multu mai mare istetime si cutezantia nerusinata in anulu 1848, candu a fostu in sierbitiulu diariului „Times.“

Trei ani de dile camerele portugise n'au fostu convocate — acuma aveau prim'a data, intr'o Lunia, a fi deschise. Si in Lisabonu si in Londonu se asceptá cu nespusa nerabdare discursulu de tron, din acestu-a inse mai alesu cele referitórie la politic'a interna.

Spre nenorocire in acelu timpu nai'a de posta trecea totu numai un'a data in diece dile la Angli'a si nai'a deci trebuia se plece Sambet'a inainte de deschiderea camereloru, éra corespondentele aru fi fostu silitu se ascepte optu dile pana éra trece post'a. Inse acést'a nu i placú de locu si elu hotari a trimete numai de cátu atunci Sambet'a discursulu, ce avea sé se tiená dóue dile mai tardiu, adeca Lunii'a. Deci se apucá de lucru. Cu vorbe bune, promisiuni liberale si plati anticepative grase i succese a castigá unele persóne din inediat'a apropiare a regiinei.

De la un'a din aceste persóne intielese unele importante cuvinte ale discursulu, statorite in consiliulu de ministrii. Armatu cu aceste cuvinte facú pe altulu se credia, cá elu posede totu ce este esentiale in discursu si n'are lipsa de cátu numai d'o copia din cuventu in cuventu a discursulu. In fine i se promise si acést'a inse numai la 3 óre d. p. in care timpu dupa cunoscintia respectivulu tradatoriu, post'a trebui sé fia pornita spre Angli'a.

Acést'a pedeca de multu prevediuta de anglezulu elu o inlaturá priu un'a intielegere facuta cu capitanulu postei de naia.

Ce e dreptu post'a plecá inainte de trei óre; la 4 óre corespondentele lui „Times“ capetá dorit'a copia si dupa alta diumetate óra si o tradusese in englezesce pe post'a de naia, care lu-acceptase afara pe mare.

Aparundu discursulu numai de cátu Mercuria in diariulu „Times“, anglezii tieneau cá este vre-o scornitura; inse sosindu acelu diariu Dómineca si in Lisabonu, mirarea si necasulu éra nespusu mare la curte si in cercurile diplomatice.

Consululu britanu se aflá in cea mai mare perplezitate, inse corespondentele ingramaditu de intrebatiunile cupidiloru nici de cum. Elu nu recunoscú nimicu, nu negá nimicu, vorbiá de balonuri de aeru, de telegrafi in aeru si cáte tóte multe, fara ca sé spuna cátu e negru sub unghia despre mijlócele folosite in ajungerea scopulu seu.

CE E NOU?

Imperatul va caletori in lun'a lui Augustu in Galicia. Cam in luna lui Augustu se va serba aniversarea anecsaiei Bucovinii la Austria, imperatul a promis deputatiunii acestei provincii si o visita la Cernauti.

Essad-pasia favoritulu sultanului, va lua in casatoria pe cea mai tinera fiica a lui Abdul-Megid si va deveni cumnatu cu Murad Efendi, hereditarulu presumtivu alu tronului. Se pare ca sultanulu a renunsiatu la ide'a de a modifica succesiunea la tron, dupa cum asigura „Fremdenblatt din Viena.

Gradin'a de aclimatisatiune: din Paris se inavuti de curendu c'o maimutia (Cimpanza) adusa de pe costele Africii. Se numesce „Tombuctu“, are o talia de 1 metru 25 centimetre si este forte domestica, forte blanda. Candu stapanulu ei, d. Caparte, locuia in Siera-Leone, tienea locul de servitoru, salutá pe óspeti, li deschidea usi'a, i conducea in salone si le dedia palariile candu voiau se plece. Cu tote acestea éca, dupa „Correspondinti'a Havas,“ una scena forte miscatoria, carei-a dede nascere acesta maimutia. — Intr'o di Tombuctu fu imbarcata pentru a fi adusa in Europ'a. In primele dile ale caletoriei cadu greu bolnava, dara preste vre 8 dile se insanetosiá si d'aceia inainte petrecea timpulu pe coperisulu vasului, sarindu si acatiandu-se de tote funile si pandiele catarturilor: ora in multa intimitate cu matrozii. In diu'a de 7 Februariu, an. cur. pe candu corabi'a intrá in golfulu Gasconiei, d'o-data se audi pe coperisulu vasului unu tipetu de spaima. Cine scosese acestu strigatu de dorere? Domn'a Capart, cátra care alergandu tota lumea de pe vasu, o gasi abia spriginindu-se pre spate de meterezele corabiei, cu faci'a veneta, cu ochii spariosi, urivindu cu spasmuri spre vefulu catartului celui mare. Ce era acolo? Tombuctu se asiedia pe crucea catartului celui micu, tienendu in bracie pe copilulu dnei Capartu abia de 8 lune si leganandu-lu cum vediu se ca facea mama-sa. Din candu in candu apoi i tragea cu lab'a cate o palma pe facia si incepa se-lu legene. Acesta scena tienu ca vre 30 secunde; si pre candu ochii intregului echipagiu spariatu erau tientiti spre maimutia, ea esecuta o saritura extraordinaria, se scobori unu momentu pre o fune a catartului si, acatiandu-se aci cu cod'a de crucea podicelului ce este impregiuralu catartului, incepu a se legana cu greutatea ce avea in bracie. Ori-cine si-pote inchipi in ce momente de disperare se afla acum sarman'a mama. Unu nou strigatu sfasiatoriu si sugrumatoriu esi din peptu-i, dara capitanulu vasului i puse o grabire man'a la gura dicendu-i: taci, domna... deca o veti sparia, o veti face se lase copilulu din bracie! Cu tote acestea, maimuti'a incetase d'a se mai da in leganu si se scobori dintr'unu locu in altulu d'a lungulu catartului podicelului. In acestu momentu corabi'a fu i bita de unu valu si atunci maimuti'a slabi catartulu si cadu. C'o indemanare nepomenita se apuca c'o mana d'o franghia, sari pe o scara si... d'o-data fu pre coperisulu. Dn'a Capart, mai multu uimita de catu spaimentata de ingrozitori'a scena ce i-se intemplase, candu vedu ca i-se reda copilulu viu, nevete-matu, cadu lesinata. „Rom.“

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Ladislan Demetriu, oficiante la telegrafu, si-a serbatu in ultim'a septemana a carnavalului cununi'a cu dr'a Berta Siemnitii din Losonez.

Biserica si scola.

Pr. SS. Joanu Metianu, nou alesulu si de curendu intaritulu episcopu alu Aradului in septemana trecuta a plecatu la Sibiu spre a fi hirotonitu episcopu.

× **Instalarea episcopului Dr. Victoru Mihali.** La Lugosiu s'a intemplat inca la 7 martie. Unu cetitoriu alu foii nostre a avutu bunatate a ni tramite inca atuncea o descriere mai lunga a ceremonieloru, inse bol'a redactorelui acestei foi a impedeatu publicarea ei. Publicandu-se deja acestu actu si in alte diare, noi nu mai venimu a repeti lucruri cunoscute; vomu aminti numai pe scurtu ca discursulu pastoralu alu Pr. SS. a statu din doue parti principale: a) despre hierarchi'a bisericesca si chiamarea Archiereului; b) invetiatura morala catra tote clasele poporului diecesei sale. Chorulu nationalu din Lugosiu, alu caruia presedinte e dlu advocatu Hatiegu, a esecutatu cu multa precisiune cantarile bisericesci. La doue ore noulu episcopu a intrunitu la mes'a sa o cununa de óspeti. Totu in diu'a acea a impartitu intre saracii si scolarii din Lugosiu o suma de bani.

Femeia dr. in filosofia. Prim'a sectiune a facultatii de filosofia din Zurich a datu titlulu de doctoru in filosofia unei dame polonese, Stefania Wolicka din Varsiovia, pentru prim'a parte s unei opere intitulate: „Conditieuna femeii in Grecia.“

T e a t r u.

× **Sala Bosel, in Bucuresci.** Teatrulu junimii. — Joi, la 13 Martiu, 1875, in beneficiulu dnei Maria Flechtenmacher, se represinta, pentru a doua ora, „Onorea casei“, drama in 5 acte.

× **Teatrulu celu mare in Bucuresci.** Compania dramatica representata de M. Pascaly, reprezenta Domineca la 16/28 Martiu, 1875, „Curierulu de Lion“ drama in 5 acte si 9 tablouri, (de ?) tradusa de dlu M. Pascaly.

M u s i c a.

× **Hora nationala.** Cu finea lunei lui Aprile va esi de sub tipariu la Cernauti o „Hora nationala romana“, compusa pentru pianu de C. Golembiovski. Pretiulu va fi 40 cr. Se potu face abonamente la adres'a compunatoriului insu-si in Cernauti.

Industria si comerciu.

Comerciu cu paseri. In America se face unu comerciu insemnatu cu paseri straine. „Herald“ pretinde ca capitalulu represintatu prin paseri numai la New, York se urca la suma considerabile de 3 milioe dolar-si cu tote acestea inceputurile acestui au fostu forte modeste. Acum patru-dieci de ani unu Germanu a deschisu la New-York primul stabiliamentu pentru vendiarea de paseri straine, c'unu fondu numai de cati-va cantatori aripati de o mare valore. Comerciuulu seu a luat apoi proportiune enorme. Peste doi-spre-diece

importatori de paseri straine vendu astadi la sute de cumperatori. La New-York suntu cinci mari colectiuni particulare de paseri, cari costa fia-care pene la 10,000 dolari si nu mai putnu de 20, cari sunt pretiuite 5860 dolari. O dómna are unu papagalu, ce vorbesce admirabilu si pentru care a refusatu de mai multe ori suma de 400 dolari: o alta are siepte papagali, cari sunt estimati mai multu de 100 dolari fia-care. Porumbeli asemenea sunt fôrte pretinuti si se facu multe colectiuni particulare. Cea mai insemnata din ele (de porumbeli jucatori cu capulu lunguiatu) pretiuesce 8000 dolari. O alta, care contine tôte speciile cunoscutu, valoréza 10,000 dolari; o a treia, compusa de rase alese, are o valóre de 6000. Pe langa aceste colectiuni atátu de costisitóre, mai suntu si altele mai effene, continendu 50—60 specie de porumbeli. — Parechi'a de porumbeli caletori se platesce, pe alesu, cu 500 dolari. Paserea numita gaitia e cea mai cautata: se vinde de la 5—10 dolari una. — Unu grauru, care vorbesce si fluiera, se platesce cu 40—50 dolari. Privighiatorile cari nu suntu rari, costa 50—100 dolari. Unu scatiu, care se cante bine, costa 15 dolari; o colectiune de prima calitate, compusa de 72, valoréza 1000 dolari.

Tribunale.

Unu crimnalu gelosu de onórea numelui seu. In inchisórea de la Nimes (Francia) se aflá de currendu unu detinutu condamnatu la mórte pentru omoru, si a carui executiune fusese intardiata pentru cá nu-i se scia numele seu. Tóte cantarile fusese in desiertu facute, si tóte cercetárele facute pentru constatarea identitáti criminalului n'au reusitu de locu. Cu tóte aceste trebuiá sè se termine, odata cu acestu acusat, cá-ci crim'a erá flagranta, si intr'o buna diminétia criminalulu fu insciintiatu, cá nu mai are de cátu câte-va óre de trairu. Lucru singularu: sinistr'a insciintiare nu produse nici unu efectu a supra acestui omu; elu merse cu resolutiune la esiafodu si mori afirmandu, ca parascesse fara parere de reu viéti'a, pentru cá duce cu elu in mormentu secretulu numelui seu, si cu modulu acest'a, scapá de desonóre numele seu si alu familie sale.

Feliurite.

Insecte petrificate. Prin Egiptu se gasescu in nisipu insecte petrificate in fôrte mare cantitate. Din aceste insecte se facu brosie si butoni de mansiete. Multi se mira de petrificarea acestoru insecte, si, mai dílele trecute, doi prieteni vorbiau in foierulu teatrului, despre dinsele. — Cum se póte petrificá aceste insecta? — intrebá unulu din ei. — Óre se scie originea acestui straniu fenomenu? — Da, scumpulu meu, — respunse prietenulu seu, — X. unu felu de scie totu. Acestu fenomenu datéza de candu jidovii au trecutú Marea-Rosia. Candu Moise lovi cu toiagulu seu marea, care se desparti in dóue, cá sè lase sè tréca fiii iubiti ai lui Jehova, fara a li se udá nici chiar perciunii, insectele vedindu cá valurile marei se retragu, au fostu atátu de multu inmarmurite, in cátu au remasu locului impetrite.

Suvenirea mortiloru.

Jonu Petrescu comerciante a repausatu la 8/20 l. c. in etate de 20 ani, in Timisióra.

Joanu Calinciucu, profosoru la teologi'a din Cernauti, a repausatu la 12/24 fauru. Repausatulu, unu barbatu fôrte invetiatu, a functionatu cá profesorulu in restimpu de 34 ani, manifestandu la tóta ocasiunea si in tóte referintiele o energia si unu simtiu curatu patrioticu si nationalu. Dinsulu a fostu mai multi ani pana inaintea mortii sale si secretariu alu Societáti pentru cultur'a poporului romanu din Bucovina.

Petru Ratiu, canonicu in Lugosiu si-a respiratu sufletulu la 27 Martie, dupa unu morbu de 5 ani, in etate de 70 ani.

Apolonia Cretiu n. Panga, soci'a dlui Ioanu Cretiu secretariu magistratualu in Sibiu a repausatu la 29 Martie in alu 27-le anu alu etáti sale si in alu 5-lea alu fericitei sale casatorie.

Joana Manzatu, soci'a preotului Teodoru Vrasmasiu, din opidulu Borgo-Prund, a moritu la 21 martie, in alu 17-le anu alu casatoriei sale.

Cecilia Vasileo n. Grama, o juna femeia, maritata numai in tómn'a anului trecutú, a repausatu la Blasiu in 31 martie, putinu dupa mórtea iubitului seu sociu Iosifu S. Vasileo, carele a moritu la 1 martie.

Ghicitura de semne

de Maria Belesiu.

A* *i~o0i i) @0i Xa\$e0a :

* *e .iu || e. :i0u ?u~e * *e0a,

* *i)u\$ i * *e?u @0\$u ?e;a)a.

* *éu @a* *a0ea @0?ei\$ a

@e ∇aX@ia i)\$e0~i\$ a

* *e \$e @~o\$u \$o\$u i)∇a)\$á.

Deslegarea ghiciturei numerice din nr. 7 :

Candu tiér'a geme sub apesare,
Mai bine-mi place s'audu sunandu
Unu racnetu aspru de resbunare,

Decátu oftare

De amoru blandu ;

Versulu iubirii doiosu strabate,

Foculu poeticu e rapitoru :

Dar nu-su cuvinte mai infocate,

Cá „libertate“

Si „viitoru.“

Deslegare buna primiramu de la dsiór'a Harielia
M. Stanciovici.

Treiluniulu jan.—martiu se incheia cu nr. acest'a. Abonantii a caroru abonaminte espira acuma, sunt rogati a le rennoi, catu mai curendu.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1875. Calea tiereti nr. 39.